

Presentasjon av Lokalhistoriewiki og Nasjonalbibliotekets nettbibliotek

v/ Chris Nyborg

Møte i Fellesrådet for historielagene i Oslo, 11. juni 2018

Det følgende er en oppsummering av tilbudene fra Nasjonalbiblioteket som ble presentert på møtet.

Skanning av publikasjoner

Nasjonalbiblioteket mål er å skanne alt av norske publikasjoner. Dette gjøres i en mer eller mindre tilfeldig rekkefølge, men fordi lokal- og slektshistorisk stoff er sterkt etterspurt ønsker de å prioritere dette i 2018/2019. Fordi Norsk lokalhistorisk institutt sitt bibliotek har blitt innlemma i Nasjonalbibliotekets samling, ble hele NLI's samling av årbøker og tidsskrifter sendt til Mo i Rana for skanning i løpet av våren 2018.

De skanna publikasjonene legges ut på <https://nb.no>, der de er søkbare – man får altså ikke bare treff på tittel, men i selve teksten.

Publikasjonene legges i utgangspunktet ut med begrensa innsynsrett, fordi spørsmål omkring opphavsrett må avklares. I den forbindelse vil utgiverne – i dette tilfelle historielagene – få henvendelser fra Nasjonalbiblioteket om hvor åpent de er villig til å legge ut ting. Det kan være helt fritt, fritt for lesere i Norge, tilgang på folkebibliotek eller tilgang kun i Nasjonalbiblioteket. Hvor fritt man kan gjøre det avhenger noe av hvilken avtale publikasjonen har med forfatterne. Men ser vi bort fra det, er det mange fordeler ved å legge det ut så fritt som mulig. Erfaringer fra andre steder viser at selv om man har restlager, taper man ikke økonomisk – man får heller mersalg av eldre nummer fordi lesere finner ut at det står noe som interesserer dem, og vil ha originalen. I denne prosessen vil man ikke bare få spørsmål fra Nasjonalbiblioteket, men også nødvendig veiledning. Vi på NLI stiller også gjerne opp og hjelper til.

Nettbiblioteket er også en viktig ressurs når man arbeider med lokalhistorie. Hjemmefra vil man oppleve at man ikke får tilgang til alt som dukker opp i søk, men fra bibliotek og fra Nasjonalbibliotekets publikumsmaskiner får man bedre tilgang. Årsaken til at noe holdes igjen er rett og slett opphavsretten.

Lokalhistoriewiki

Lokalhistoriewiki kan for historielagene fungere som en gratis publikasjonsplattform. På <https://lokalhistoriewiki.no> finner man et oppslagsverk for norsk lokalhistorie, med nær 50 000 artikler og over 160 000 bilder. Her der det mulig for enkeltpersoner og historielag å legge ut stoff de ønsker å formidle til andre.

Vi på NLI stiller gjerne opp med kurs og veiledning, og det vil framover også bli åpne kurs på Nasjonalbiblioteket.

Lokalhistoriewiki er også en ressurs for de som arbeider med lokalhistorie og trenger å finne opplysninger. Det gjelder ikke bare artiklene, men også bibliografier for alle kommuner og for en rekke temaer: <https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Forside:Bibliografi>.

Bilder

På Lokalhistoriewiki er det som nevnt over 160 000 bilder. Det er et krav at disse skal kunne benyttes fritt av andre, og dermed er det en god kilde til illustrasjoner i historielagenes publikasjoner.

På Nasjonalbibliotekets nettbibliotek, <https://nb.no>, er det enda mer: Der er det godt over 300 000 bilder tilgjengelig. Der er ikke alt like fritt, men alle bilder er tydelig merket med hvilke rettigheter som gjelder.

Noen nyttige sider på Lokalhistoriewiki

* https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Forside:Oslo_kommune – portal for våre artikler om Oslo kommune, med lenker til portaler for de enkelte bydelene.

* https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Kategori:Oslo_kommune - tusenvis av artikler og over 20 000 bilder fra Oslo.

* https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Bibliografi:Oslo_kommune – bibliografi for Oslos lokalhistorie.

* <https://lokalhistorie.no/publisering/nybegynnerbrosjyre-for-lokalhistoriewiki/view/> - vår nybegynnerbrosjyre for de som ønsker å skrive på Lokalhistoriewiki

* <https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Forside:Hjelp> – våre hjelpesider for å finne ut hvordan man gjør ting på Lokalhistoriewiki.

Kontaktinformasjon

Hvis dere ønsker mer informasjon er det bare å kontakte meg på chris.nyborg@nb.no eller jobbtelefon 23 27 63 49.